

Verslag ontwikkelgesprek

Dit verslag bevat de uitkomsten van het ontwikkelgesprek dat de Ad-opleiding E-commerce met (een afvaardiging van) het panel heeft gevoerd in het kader van de visitatie op 19 november 2024.

Naam opleiding	ISAT in RIO	Varianten	Locatie(s)	Datum gesprek
Ad E-commerce	80162	Voltijd / Deeltijd	Zwolle	22 april 2025

Thema's ontwikkelgesprek

1. Onderzoekende houding
2. Duurzaamheid
3. Kunstmatige intelligentie (AI)

Verslag ontwikkelgesprek (optioneel)

Het gesprek vond plaats naar aanleiding van het visitatierapport dat het team eerder had ontvangen. Het panel had op basis daarvan drie thema's geformuleerd die ze graag verder wilden bespreken. Het team kreeg aan het begin van het gesprek ruimte om punten toe te lichten of vragen te stellen. Zij gaven aan vooral behoefte te hebben aan concrete handvatten bij de verdere invulling van het curriculum, met name op het gebied van de onderzoekende houding van studenten.

Onderzoekende houding: van nieuwsgierigheid naar onderzoek

Waar gaat het over?

Het team merkt dat het lastig is om de onderzoekende houding van studenten goed te ontwikkelen. Er is wel aandacht voor onderzoek in de opleiding, maar de invulling blijft vaag. Ze vragen het panel om advies: hoe kun je studenten op niveau 5 (Associate degree) begeleiden in het ontwikkelen van een onderzoekende houding?

Wat zegt het panel hierover?

- Onderzoek is zichtbaar, maar nog niet voldoende afgestemd op niveau 5. Dat niveau vraagt om een beroepsgerichte invulling, geen "light" versie van een bachelor-onderzoek.
- Wat vaak ontbreekt is een heldere visie: wat verstaan jullie precies onder een onderzoekende houding? En hoe leer je dat aan studenten?

Duurzaamheid: hoe maak je het bespreekbaar?

Wat is de uitdaging?

Duurzaamheid is een belangrijk thema in het werkveld en de regelgeving. Het zit ook al op meerdere plekken in de opleiding verwerkt (bijvoorbeeld in de logistiek). Maar het team merkt dat **studenten negatief reageren** zodra het onderwerp ter sprake komt. Het roept weerstand op.

Hoe kijkt het panel hiernaar?

- Studenten zien duurzaamheid soms als een “geitenwollensokken”-onderwerp, terwijl het in werkelijkheid een **essentieel onderdeel** is van het e-commerce vakgebied.
- Het panel ziet het als een **taak van de opleiding** om duidelijk te maken dat duurzaamheid géén keuze meer is, maar een noodzakelijke realiteit.

Kunstmatige intelligentie (AI): meer dan ChatGPT

Wat speelt er?

AI wordt steeds belangrijker in het werkveld. Het team probeert het op verschillende plekken in het curriculum te verwerken, maar zoekt nog naar de juiste balans en structuur. Er is aandacht voor AI-geletterdheid en ethiek, maar het blijft nog wat gefragmenteerd.

Wat zegt het panel hierover?

- **Zorg voor een duidelijke visie.** Wat moeten studenten weten, kunnen en begrijpen over AI? Wat betekent dat voor hun beroep?
- **AI gaat verder dan generatieve tools.** Denk ook aan predictive analytics, automatisering in logistiek, en tools voor klantgedrag.

Verschillende beroepsrollen: ondernemer of medewerker?

Wat is het vraagstuk?

De opleiding leidt studenten op voor verschillende functies: sommigen willen zelfstandig ondernemer worden, anderen gaan werken binnen een organisatie. **Hoe houd je in het onderwijs rekening met deze verschillen?**

Observaties en vragen:

- Op dit moment werkt slechts 5% van de studenten direct aan een eigen onderneming.
- Toch is de opleiding nu grotendeels generiek, zonder veel differentiatie in rol of context.

Uit het panel:

- **Wees duidelijk over beroepsrollen.** Laat studenten zien welke rollen ze kunnen vervullen na hun studie.
- **Denk na over differentiatie.** Kun je in het curriculum verschillende routes aanbieden (bijvoorbeeld voor ondernemers vs. medewerkers)?
- **Koppel thema's aan die rollen.** AI, duurzaamheid en onderzoek zullen voor een zelfstandige anders uitpakken dan voor iemand in loondienst. Zorg dat het onderwijs dat weerspiegelt.
- **Laat dit ook terugkomen in toetsing en begeleiding.** Bijvoorbeeld: welke kennis en vaardigheden zijn minimaal nodig, en waar kan een student zich specialiseren?

Afsluiting: wat zijn de algemene tips van het panel?

- **Zorg voor samenhang en visie.** Of het nu gaat om duurzaamheid, onderzoek of AI: maak duidelijk wat jullie belangrijk vinden, waarom, en hoe het terugkomt in het onderwijs.
- **Geef studenten verantwoordelijkheid.** Laat ze zelf ontdekken, keuzes maken, reflecteren – juist ook bij lastige thema's.
- **Gebruik praktijkvoorbeelden.** Laat het werkveld spreken: wat speelt daar? Wat wordt straks van je verwacht?

- **Stimuleer eigenaarschap bij docenten.** Geef ruimte om nieuwe werkvormen uit te proberen, maar zorg ook voor afstemming.
- **Denk in kansen, niet in problemen.** Verandering is soms spannend, maar biedt ook veel ruimte voor innovatie.

Adviezen waar opleiding mee aan de gang gaat

1. Onderzoekende houding:

- **Begin bij nieuwsgierigheid**, niet bij onderzoeksvaardigheden. Stimuleer studenten om vragen te stellen, verbanden te leggen, en kritisch te kijken naar hun werk.
- **Koppel onderzoek aan beroepsproducten.** In plaats van een verslag of scriptie, kunnen studenten onderzoek integreren in praktijkgerichte opdrachten.
- **Laat studenten keuzes maken:** bijvoorbeeld in onderzoeksvraag, methode of tool. Zo stimuleer je eigenaarschap.
- **Zorg voor consistentie.** Het niveau van studenten verschilt nu sterk. Een stevigere basis aan het begin van de opleiding kan helpen om dat verschil kleiner te maken.
- **Docenten mogen wat meer loslaten.** Niet alles voordoen, maar het proces begeleiden: prikkelende vragen stellen in plaats van alles uitleggen.

2. Duurzaamheid:

- **Maak het concreet en relevant.** Gebruik voorbeelden uit de praktijk: wat gebeurt er met retourproducten? Hoe beïnvloedt duurzaamheid het businessmodel van webshops?
- **Leg het bredere perspectief uit.** Duurzaamheid is meer dan milieu – het gaat ook over ethiek, productkwaliteit, klanttevredenheid en reputatie.
- **Spreek liever over 'impact maken'.** Dat spreekt studenten meer aan en legt de nadruk op persoonlijke betrokkenheid.
- **Gebruik confronterende voorbeelden.** Wat gebeurt er met producten die niet verkocht worden? Hoe zit het met arbeidsomstandigheden in fabrieken?
- **Normaliseer het.** Zeg: "dit hoort er gewoon bij als je werkt in e-commerce" – geen extraatje, maar onderdeel van het vak.

3. Kunstmatige intelligentie (AI):

- **Integreer AI structureel in het onderwijs.** Maak het onderdeel van een leerlijn die vanaf het begin van de opleiding begint.
- **Maak studenten AI-ready.** Laat ze oefenen met tools, maar leer ze ook nadenken over ethische en juridische kanten (denk aan de AI Act).
- **Denk aan verschillende beroepsrollen.** Een student die zelfstandig een webshop begint, heeft andere AI-behoefte dan iemand die in een team bij een bedrijf werkt.
- **Werk samen binnen de hogeschool.** Deze vragen gelden niet alleen voor deze opleiding, maar voor alle opleidingen binnen Windesheim. Werk aan een gedeelde visie.